

ФОРМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ И САМОВРЕДНОВАЊЕ

АУТОР: Саветник – спољни сарадник ИВАНА РАДУЛОВИЋ, проф

ФОРМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ

СВРХА ОЦЕЊИВАЊА

- ОСНОВНА СВРХА ОЦЕЊИВАЊА ЈЕ ДА УНАПРЕЂУЈЕ КВАЛИТЕТ ПРОЦЕСА УЧЕЊА.

Правилници о оцењивању

■ Оцењивање у правилницима:

- Саставни део процеса наставе и учења
- Праћење остваривања прописаних циљева, исхода и стандарда постигнућа ученика
- Континуирана активност којом се исказује однос према учењу и знању
- Подстиче мотивацију за учење
- Ученик се оспособљава за објективну процену сопствених постигнућа и постигнућа других ученика
- Развија систем вредности
- Развијање радних навика

ОЦЕЊУЈЕМО

- Напредовање
- рад

ПРАВИЛНИК

- Континуитет
- Мотивација
- Објективна ученичка самопроцена
- Објективна процена других
- Систем вредности

ОЦЕЊИВАЊЕ

ДОБАР НАЧИН ОЦЕЊИВАЊА

ПРИНЦИПИ ОЦЕЊИВАЊА

ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ

1. Објективност у оцењивању према утврђеним критеријумима
2. Релевантност оцењивања
3. Коришћење разноврсних техника и метода оцењивања
4. Правичност у оцењивању
5. Редовност и благовременост у оцењивању
6. Оцењивање без дискриминације и издвајање по било ком основу
7. Уважавање индивидуалних разлика, потреба, узраста, претходних постигнућа ученика и тренутних услова у којима се оцењивање одвија

СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ

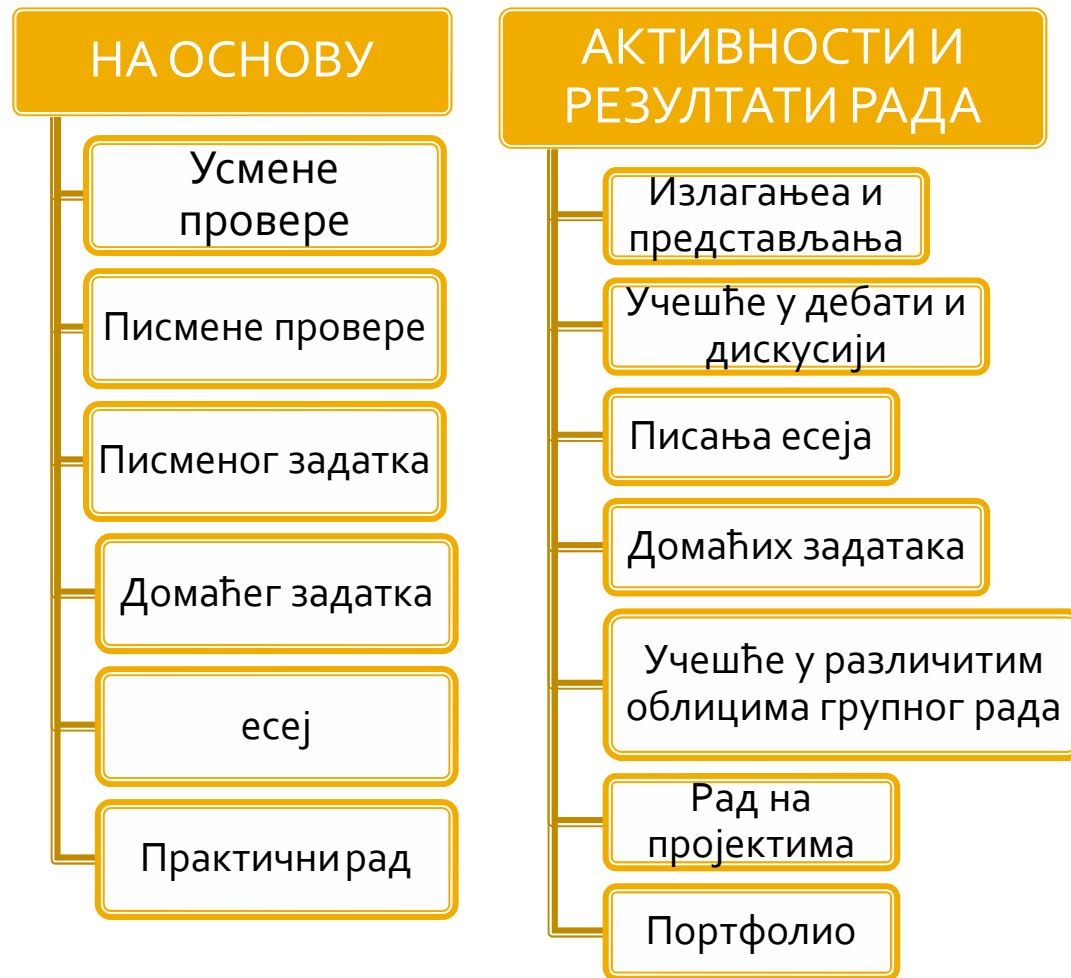
1. **Поузданост:** означава усаглашеност оцене са утврђеним, јавним и прецизним критеријумима оцењивања
2. **Ваљаност:** оцена исказује ефекте учења (оствареност исхода, ангажовање и напредовање ученика)
3. **Разноврсност начина оцењивања:** избор одговарајућих и примена различитих метода техника оцењивања како би се осигурала ваљаност, поузданост и објективност оцена
4. **Редовност и благовременост оцењивања,** обезбеђује континуитет у информисању ученика о њиховој ефикасности у процесу учења и ефекат оцене на даљи процес учења
5. **Оцењивање без дискриминације и издвајања по било ком основу**
6. **Уважавање индивидуалних разлика, образовних потреба, узраста, претходних постигнућа ученика**

Принципи оцењивања

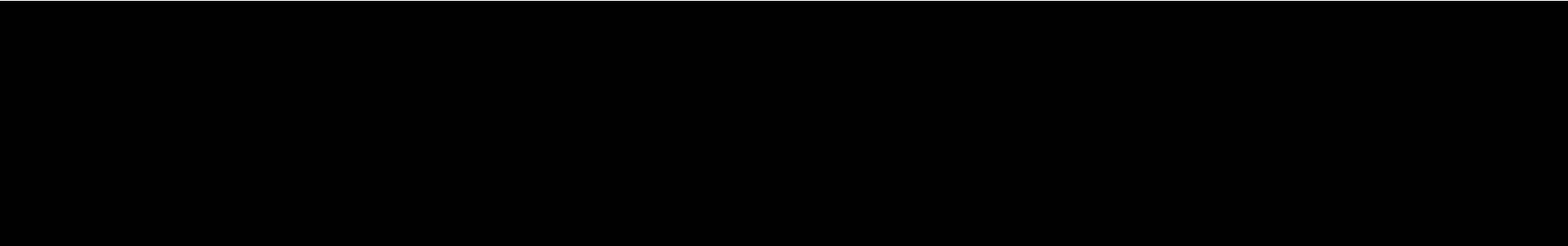

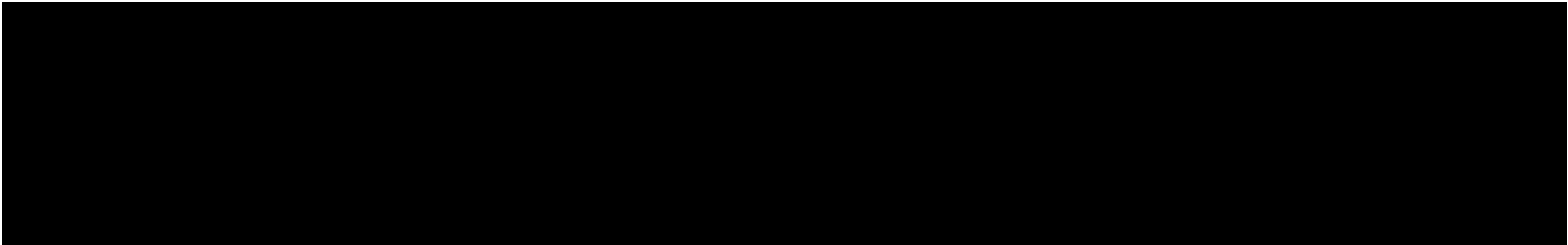
НАЧИНИ ОЦЕЊИВАЊА

Формативно и сумативно оцењивање

- **Формативно оцењивање**...редовно и планско прикупљање релевантних података о напредовању ученика, постизању прописаних исхода и циљева постигнутом степену развоја компетенција ученика(...)садржи повратну информацију наставнику за даље креирање процеса учења и препоруке ученику за даље напредовање и евидентира се у педагошкој документацији наставника(...) могу се извести оцене које се уносе у књигу евиденције (подаци о знањима, вештинама, ангажовању, самосталности и одговорности према раду, а у складу са школским програмом).
- По типу за реализацију иницијалног оцењивања наставник спроводи у сарадњи са наставницима истог предмета. Резултати се не оцењују бројчано, али се ученику даје повратна информација о постигнућима(...) користе се и као податак за даље унапређивање рада школе у област наставе и учења.

-
- **Сумативно оцењивање...** Вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су по правилу, бројчане и уносе се у дневник рада, могу бити унете и у педагошку документацију.

-
- **Формативно и сумативно оцењивање део су јединственог процеса оцењивања заснованог на унапред утврђеним критеријумима.**

ФОРМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ

редовно

- Проверавање постигнућа
- Праћење владања

садржи

- Повратну информацију
- препоруке

ФОРМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ

Оствареност циљева

- Вештине изражавања и саопштавања
- Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура
- Уметничко изражавање, руковање прибором, алатом и технологијама и извођење радних задатака

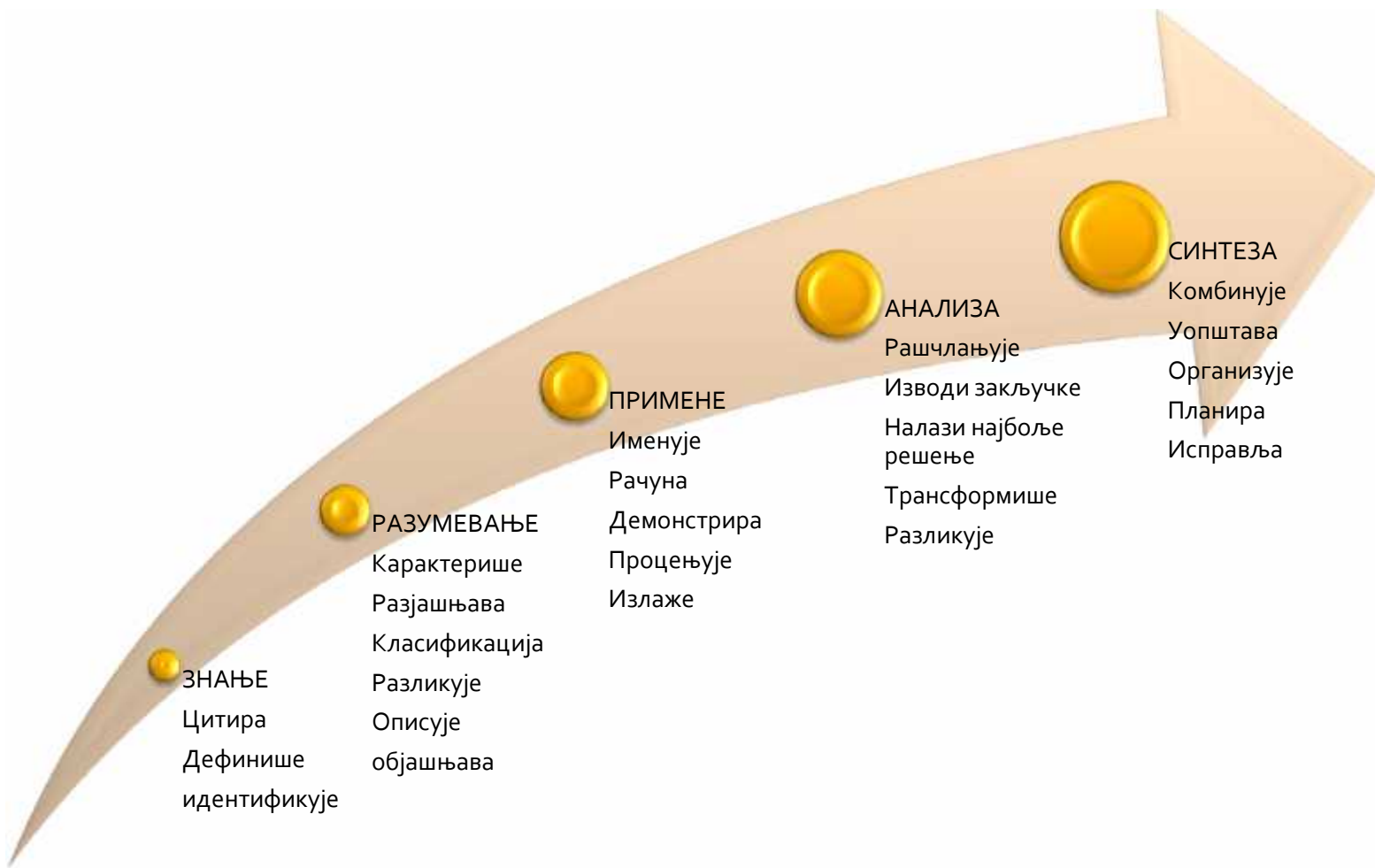
Ангажовање ученика у настави

- Одговоран однос према раду
- Активно учествовање у настави
- Сарадња са другима
- Исказано интересовање и мотивација

Напредовање у односу на претходни период

Препорука за даље напредовање ученика

Опис постигнућа

ИЗВЕШТАВАЊЕ

Указује на оно што је
ученик савладао

Указује на оно што би
требало да савлада у
наредном периоду

СЛИКА О
УЧЕНИКУ

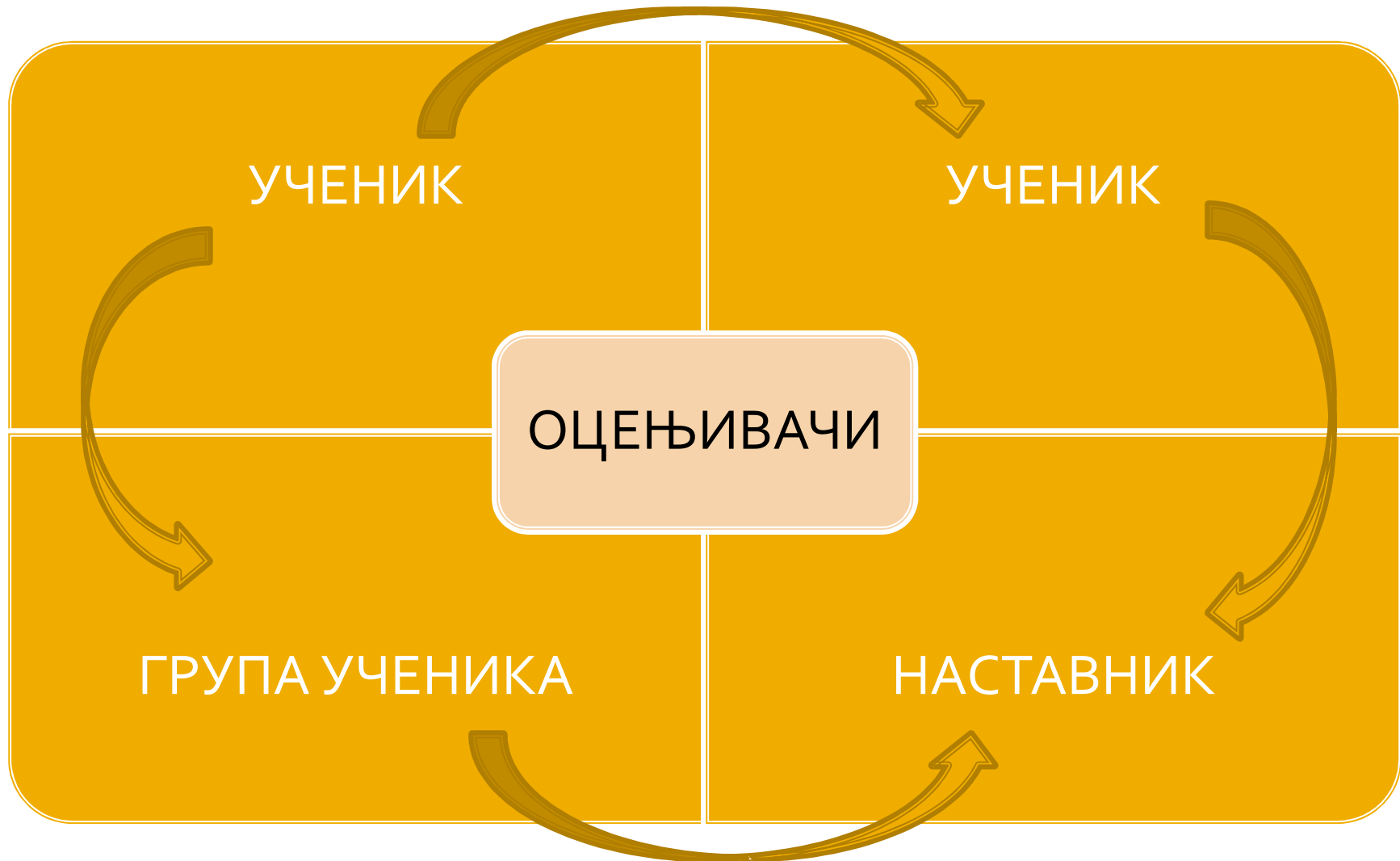
Указује на начин рада
који му погодује

Истаћи сегменте у
којима је ученик
остварио напредак

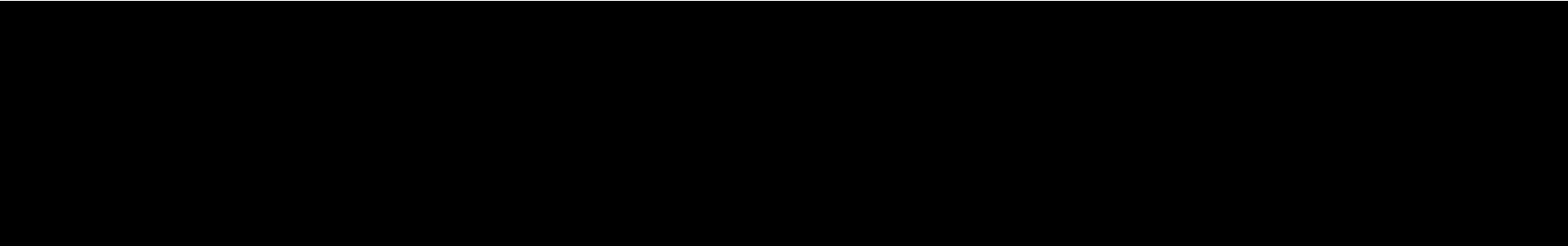
УЧЕНИЧКО САМОВРЕДНОВАЊЕ

- **Циљеви образовања и васпитања и ученичко самовредновање**
- (...)развија свест о себи, самоиницијативе, способности самовредновања и изражавање свог мишљења
  - *ЗОСОВ, члан 4

ОДАБИР ОЦЕЊИВАЧА

- **Стандарди квалитета рада образовно-васпитних установа и самопроцена ученика**
  - 2.2 Наставник учи ученика различитим техникама учења на часу
- 2.2.5 Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу
- 2.6 Наставник учи ученике како да процењују свој напредак

- **Самовредновање у правилницима о оцењивању**

- **Основна:** Ученик се оспособљава за објективну процену сопствених постигнућа и постигнућа других ученика
- **Средња:** Оцена треба да ученика оспособљава за објективну процену сопствених и постигнућа других ученика

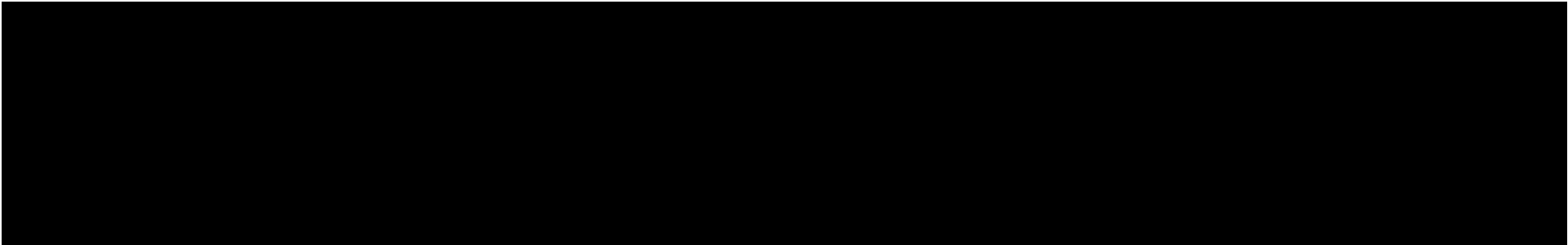
Кораци у самовредновању ученика

- 1. Постављање циљева и дефинисање критеријума
- 2. Самопроцена различитих аспеката рада на основу претходно постављених критеријума
- 3. Одређивање узрока успеха или неуспеха
- 4. Планирање наредних корака и потребних стратегија учења; процена потребног времена и напора и неопходних ресурса

Позитивни ефекти самовредновања ученика

- Одговорност за учење подељена је између ученика и наставника
- Јаснија и реалнија слика о сопственом постигнућу и ангажовању
- Већа мотивација ученика
- Однос ученика и наставника је бољи
- Ученици имају контролу над процесом учења
- Ученици боље разумеју градиво

- ОСПОСОБЉАВАЊЕ УЧЕНИКА ЗА
САМОВРЕДНОВАЊЕ

- прилог

Размена искустава

1. Шта сам пратио и оцењивао?
2. Како сам пратио и оцењивао?
3. Шта су током тог процеса радили ученици а шта сам радио ја?
4. Шта је била добит за мене и шта сам научио у том процесу?
5. Шта је била добит за ученике?

- Добри наставници су много више налик позоришним и филмским режисерима, него глумцима.
- Из угла наставе/учења, глумци су ученици.
  - Као режисери, наставници морају да укључе своје ученике у смислене активности учења и да им пруже подршку и охраврење у учењу када су им потребни.
    - (Из књиге *Настава оријентисана на учење*)

Хвала на пажњи!